Poštnina plačana v gotovini.

Domoljub

v Ljubljani 27. marca 1940 Leto 53 Štev. 13

Še o zahtevah Kmečke zveze

Zadnjič, ko smo pisali o zahtevah Kmečke zveze, smo omenili najvažnejše zahteve ter jih raztolmačili, kako naj se glase v končni rešitvi. Prav nobene ovire ni, da se ne bi dovolj razločno povedalo, kaj in kako naj se izvrši takoj, in kaj naj se odloži za bližnjo bodočnost.

Poglejmo si še nekaj sprejetih zahtev. Zahteva po samoupravi v obliki banovine je stvarna potreba na podlagi izkušenj 20 let. Če hočemo, da se bodo čutili Slovenci, Srbi in Hrvatje res enakopravni, je potrebno to dejansko pokazati brez cenenih razlaganj. To vprašanje bi se moralo rešiti že leta 1919. Enakopravnost je glede na različne okoliščine precej širok pojem, vendar ga moremo tolmačiti kot splošno posledico urejenih razmer. Najkrajša pot k tej enakopravnosti je ureditev državnih dajatev in razdelitev tako nabranih dohodkov. Ne gre na pr., da bi ena pokrajina imela samo banovinske in občinske ceste, za kar morata skrbeti banovina in občina, druga pa bi imela pretežno državne ceste, ki jih vzdržuje država iz državnih davkov in fondov, v katere plačujejo vse pokrajine. Tudi ni enakopravnosti, če se pobirajo davki, ki prizadevajo posamezne pokrajine, druge pa ne, ker tamkaj ni sličnih dohodkov, davek gre pa vendar v eno blagajno. Za vsako pokrajino velja izrek, naj si najprej sama pomaga.

Vsaka pokrajina živi svoje lastno življenje z lastnimi potrebami. Naj navedemo še toliko primerov, vedno bomo mogli nazadnje izraziti škodo zaradi neenakopravnosti v denarju. Lahko rečemo, da se občuti enakopravnost le, če smo finančno enakopravni, t. j. da daje in prejema vsak sorazmerno enako. Kako si predstavljamo finančno enakopravnost? Najlepše na ta način, da bi pobirala vso davščino banovina, ki bi oddajala potem za skupne državne potrebe, ki bi bile določene — sorazmerne prispevke. Vse ostalo pa si pridrži za kritje krajevnih potreb. Ali bi bilo to res težko napraviti, če je v vseh odkrita želja po enapokravnosti? Verjetno, da te splošne želje še ni!

O nujnosti agrarne reforme, to je pred vsem razparceliranje veleposestev in zaokroženje kmečkih posestev, se je že ponovno razpravljalo, žal je le, da se vkljub neštevilnim uredbam ne gane z mrtve točke. Zato je prav, da je Kmečka zveza to vprašanje ponovno načela.

Posebno poglavje pa tvori izobraževanje naše kmečke mladine. Kmečka zveza je lepo nanizala vse zahtevke, ki se dajo spraviti v tri točke: učne moči, tvarina in doba pouka. Kdor hoče s pridom poučevati na dežeoli, mora imeti nekaj več kot samo izpit zrelosti v žepu. Za učitelje naj se pritegnejo pred vsem dijaki z dežele, ki sami dobro poznajo življenje in potrebe, ne da bi jih bilo treba še posebej opozarjati. Kako je to dandanes urejeno, vsi vemo, toda ta ureditev se ne ozira na potrebe dežele.

Res je trudapolno tako poučevanje, toda brez žrtev ne gre in uspehi ne izostanejo! O učni snovi moremo reči: manj predmetov, pa te temeljito. V 5. in 6. razr. naj bo ves pouk usmerjen na praktične življenjske potrebe. Saj ne znajo otroci po končani ljudski šoli spisati prošnje! Otrokom se ne pove dovolj, kako naj se obnašajo na cesti, železnici, uradu, če se jim to ali ono primeri, itd. V teh razredih naj poučujejo strokovni učitelji, ki so se specializirali za izvestne stroke (sadjereja itd.). V ponavljalni šoli (pozimi), naj se ponove praktični predmeti. A raztegati učne dobe ne gre.

Kmečka zveza zahteva ureditev cen tako, da bo ustvarjeno sorazmerje med tem, kar kmet prodaja in kar mora kupovati. Ni se mogoče vzdržati na posestvu, ki troši na pr. letno 5000 din, a prinaša le 3000 din. Kako spraviti v sklad oboje? Zvišati cene pridelkom bo težje, ker je nadprodukcija poljedelskih pridelkov. Zvišati potrošnjo, če bi imeli vsi dobre plače, bi se dalo in s tem zvišati ceno pridelkom. S pametno politiko bi se pač dalo znižati nabavne stroške predmetom, ki jih kmet rabi. Cene so odločno previsoke, zlasti temu, kar uvažamo. Ali ni morda smešno, kdor si predstavlja, da se bodo cene plugom, kosam, motikam itd. znižale, če se odpravi uvozna carina. Inozemski fabrikant bo takoj izrabil to priliko in povišal cene pod pretvezo, da je železo dražje! Kmetu ni s tem nič pomagano, država pa je ob carino. Fabrikant pravilno računa: potreba po plugih je taka, dobavlja sam — plača se kliringu, ko se dinar računa tako kot to prija, in čisti dobiček je ogromen.

Nabavo predmetov, ki jih kmetovalci rabijo, naj izvede Kmetijska zbornica. Naročilo naj se izvede po možnosti doma, saj imamo sami take tovarne, ki lahko konkurirajo vsem tujim izdelkom (plugi v Lescah). Zakaj se ne postavimo na lastne noge, vsaj glede tega, kar je naša vsakodnevna potreba? Vkljub temu bomo morali še mnogo uvažati.

Za zgled naj navedemo, kako dragi so inozemski izdelki. V letu 1930 smo dobili za vsa kilogram blaga, ki smo ga izvozili povprečno ceno 1.36 din. Toda za vsak kilogram blaga, ki smo ga uvozili, smo morali plačati 13.60 din. Vsak si lahko predstavlja, kam vodi taka pot, čeprav je bilo med uvoženim blagom tudi mnogo strojev in ne samo blago za potrošnjo.

Slično je s cementom. Tovarne naj prodajajo doma cement po isti ceni, kot ga oddajajo v inozemstvo, država pa naj ne nalaga davka, pa bodo kmalu videli, da se bo potrošnja cementa dvignila vsem v korist.

Pocenitev predmetov, ki jih rabi kmet, je nujna potreba, naj se izvede z državno pomočjo potom kmetijskih zbornic. Z dejanji moramo dokazati, da se slabega stanja naših kmetov zavedamo.

Naša šola in naše učiteljstvo

(Dalje

Pravijo, da »Domoljub« piše zoper učitelje. To ni res! »Domoljub« ne piše zoper učitelje kot take, zoper učitelje kot učitelje. Že večkrat smo poudarjali, da je učiteljski stan lep in spoštovanja vreden, ter da je dober učitelj sreča in blagoslov za mladino in ljudstvo, med katerim živi. Zakaj pa »Učiteljski tovariš« svojim bralcem tega ne pove?!

»Domoljub« piše samo zoper slabe vzgojitelje. No, pa to nas toliko ne briga, kako ti poučujejo otroke abc in druge umetnosti; za to se ima brigati šolska blast. Zelo nas pa briga, kako mladino vzgajajo. »Domoljub« piše torej samo zoper slabe vzgojitelje. Ne more nam biti vseeno, kako se vzgaja naša mladina in kakšno ljudstvo bo iz te mladine zraslo. Tega si pa ne damo odreči, da bi ne smeli za to se brigati in o tem ne govoriti. To ni zasebna zadeva posameznih učiteljev, ampak javna zadeva, zadeva vsega naroda. Za to se sme in mora brigati vsaki domoljub, torej tudi naš »Domoljub«, ki zastopa drugi domoljube, posebno slovenske starše.

Vzgoja pa ne more biti dobra, če vzgojitelj ni dober. Ne moremo torej pomagati, da je vzgoja z učiteljem tako povezana, da o dobri ali slabi vzgoji ni mogoče govoriti, ne da bi govorili o dobrih in slabih učiveljih-vzgojiteljih. Krivice pa pri tem nikomur nočemo delati. »Učiteljski tovariš« pravi, da učitelj-

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

Odpravimo slabe razvade

(Klic z dežele.)

Slovenci imamo jako lepe navade, katere nam zavidajo celo drugi večji narodi. Božič, velika noč, kres in razni godovi so prepleteni s pomenljivimi šegami in običaji. Na žalost pa stare navade čedalje bolj izginjajo, čeprav bi jih morali ohraniti poznim rodovom. Odpraviti pa je treba mnoge grde razvade, ki nas globoko ponižujejo. Omenili bomo le nekatere, ker nam vseh ni mogoče tako hitro obdelati.

Med naše poglavitne napak spada pijančevanje. Od zibke pa do groba nas spremlja ta grda razvada. Pijemo, kadar je človek rojen: otrok mora od krsta v gostilno na botrinjo, kjer se je treba postaviti tako, da teče od mize. Na srečo tedaj še otrok ne pije kakor ob birmi, kjer nespametni botri svoje birmance že nalivajo s pijačo. Vsaka poroka je združena z ženitovanjem malone tako tesno, kot je z ženinom nevesta. «Likof« mora biti, kadar kupujemo in prodajamo. Nobeno »žegnanje«, pa tudi drugi godovi ne minejo brez pijače. V družbi alkohola potekajo naše veselice in celo dobrodelne prireditve. Fant se napije, kadar gre k vojakom in če se hoče uveljaviti kot mož, mora dati za pijačo. Pijemo, kadar smo veseli, pa tudi na jezo in žalost. Sedmine po pogrebih so ponekod še vedno v navadi.

Škodljivosti, ki izvirajo iz pijančevanja, ne moremo popisati. Prazni žepi, izgubljeno zdravje; prepiri, pretepi, uboji; mnoga nečastna dejanja, ječe in sramota — vse to so vražje cvetlice, ki rasejo le tam, kjer jim prilivajo alkohol. Poguba, v katero nas peha, je strašna za telo in dušo, pa tudi za naše gospodarstvo. Ne občutijo jo le posamezne družine, marveč tudi občine, dežele in države.

Nič manj pogubna razvada je ponočevanje. Tukaj je prizadeta posebno moška mladina. Komaj neha fantič hoditi v šolo, že ne more več obstati doma, kjer bi užival varno zavetje. Mnogi se oprimejo kakega društva, ki jim daje izobrazbo, pa tudi potrebno razvedrilo. Naša prosvetna društva in fantovski odseki štejejo lepo število vzornih mladeničev, na katere smo lahko ponosni. Vsi pa še niso organizirani v poštenih društvih; temu manjka veselja, drugi ne utegne ali pa mu doma ne pustijo. Ne rečemo, da so slabi vsi ti fantje; tudi med njimi najdemo take, katerim ne moremo nič očitati. Skoraj vsak večji kraj pa ima svoje ponočnjake, tako imenovane rogovileže in pretepače. Ti so zraven povsod in brž pripravljeni za vsako nerodnost. Podobni so strahovom, ki se pojavljajo le ponoči; podnevi pa se poskrijejo kakor sove. Njih moč in junaštvo sta zaviti v temo za grmovji, ograjami in vogali, od koder prežijo in napadajo svoje žrtve. O, ponočevanje je nakopalo fantom že mnogo sitnosti in sramote, pa tudi bolezni z nevarnimi posledicami in s smrtnimi primeri.

Prodajanje nevest je navada, ki spada med staro šaro. Nespametno je mnenje, da imajo fantje do neveste neko posebno pravico, katero uveljavljajo s tem, da zahtevajo precej visoko odkupnino. Ženin se mora seveda vdati, da se izogne maščevanju. Primerilo se je že, da so mu fantje zažgali kup starih cunj pred odhodom k poroki. Pa še kako drugo sramoto mu napravijo, ako jim odreče plačilo. Denar, ki bi drugod kaj zalegel, jim seveda ne koristi. Po navadi ga zapijejo, pri čemer pride pogostoma do pretepa in razdora. Semkaj prištevamo tudi sramotno in poniževalno prežanje in voglarjenje ter prodajanje »kamelc«. Vse skupaj samo beračenje, nastavljanje in nadlegovanje za kozarec vina. Prav zaradi prežarjev in voglarjev se je že marsikako ženitovanje žalostno končalo.

Brez maškarade in sežiganja pusta bi kaj lahko preživeli pustne dneve. Zlasti je ogabno pokopavanje na pepelnično sredo. Odpadli naj bi vsaj sprevodi in pa posnemanje pogrebnih obredov, ki je naravnost pohujšljivo in pregrešno. Nekod po vaseh se tak sprevod ustavi ob slednji hiši in »pogrebci« zahtevajo pijače. Kdor jim ne ustreže, mu izkopljejo pred hišo jamo in gredo dalje. Take prismodije trajajo mnogokje po ves dan od jutra do večera.

Nočno čuvanje pri mrličih je lepa navada, če bi ne bila združena z razuzdanim vedenjem. Zlasti po zakotjih, kjer nekateri mladi ljudje mrliča komaj čakajo, češ dva ali tri večere bomo spet uganjali burke. In res se jih nabere polna hiša; poleti manj, ker so ljudje utrujeni, pripravni pa so dolgi zimski večeri. Razlegajo se neprimerne pesmi in razvijajo nedostojni pogovori; vmes pa bijejo »rihtarja« in brijejo norce. Če je zraven še pijača, se taki prizori še poslabšajo in pogrdijo. Posebno tam, kjer ni nikogar, ki bi resno nastopil.

Take in enake razvade morajo med nami izginiti. Naša prosvetna društva, fantovski in dekliški odseki in katoliška akcija delajo nepreneboma na te, popolnoma zatro in uničijo.

---

stvo obrekujemo in napadamo. Ali ve, kaj piše? Obrekovati se pravi o kom neresnico govoriti, o njem lagati. Napadati se pravi komu krivico delati. Naj nam »Tovariš« dokaže, da ni res, kar smo trdili, da precej učiteljstva ne izpolnjuje božjih in cerkvenih zapovedi, ne hodi v cerkev, živi kakor nekatoličani in s tem daje slab vzgled otrokom in ljudstvu, pa bomo to z veseljem povedali, samo če je res! Žalibog, to ni res. Najnovejše, kar smo o tem slišali, je tako neznosno, da na to ni mogoče molčati. Na neki veliki ljudski šoli ni hodil v cerkev niti eden učitelj. Pa pride na šolo nov učitelj, ki je hodil v cerkev. Tedaj pa pridejo nadenj vsi drugi tovariši in zahtevajo od njega, da tudi on ne sme hoditi v cerkev, da jim ne bo delal — sramote! To nam je povedano od moža, na čigar verodostojnost prisežemo.

In na take pojave verske mržnje od strani tistih, ki imajo vzgajati mladino krščanskih staršev, naj mi molčimo?! O, da predolgo smo molčali in to pohujšanje mirno gledali! Molčali smo zato, ker smo katoličani prepotrpežljivi, prepustljivi, preboječi, — premevžasti. Ko bi mi proti nasprotnikom enako ravnali, ej, ti bi si znali drugače pomagati. Ti niso izbirčni v sredstvih! Saj smo jih skusili, ko so imeli oblast v rokah! Mi smo pa mevže. Zdaj imamo oblast, a vendar pohlevno molčimo.

Nam manjka poguma in odločnosti, zato si pa vse dovoljujejo. Ali veste, kako je bilo v Alzaciji? Tam je bila, dokler ni prišla ta dežela pod Francijo, verska šola. Francoska vlada je pa hotela Alzačanom versko šolo vzeti in jo zamenjati v brezversko. Tedaj se pa ljudstvo upre: Ne, v tako šolo mi ne pošiljamo svojih otrok! In jih res niso hoteli pošiljati. Odločnost in odpor ljudstva je bil tako močan, da se je vlada čutila premagana, je odnehala, in še danes imajo v tem delu Francije versko šolo.

Da, da, krščanstvo ljudstvo, ti moraš zahtevati za svoje otroke krščansko učiteljstvo! In če bo učiteljstvo živelo krščansko in otrokom v vsakem pogledu dober vzgled dajalo, bo samo po sebi imelo ugled med ljudstvom. Drugače pa ne!

Preseljevanje Fincev končano

O polnoči 23. marca je bila končana izpraznitev vseh krajev, ki so jih Finci morali prepustiti boljševikom. Navzlic ogromnim težavam, je izseljevanje poteklo v redu in so Finci odnesli iz svojih bivališč vse, kar so le mogli. Največje težave so bile pri izpraznitvi zahodne obale jezera Ladoge ter pokrajine Sortavale in Jakija. Zadnji dni so bile vse ceste iz izpraznjenih krajev proti notranjosti države zatlačene z nepreglednimi vrstami vozil in bežečih ljudi. Glavno delo pri preselitvi so povsod opravile ženske z izrednim junaštvom ter požrtvovalnostjo. Izpraznjevalna dela je vodil general Sivo, med vojno poveljnik finske protiletalske obrambe.

V razrušeni Viborg je prišlo prvih 600 sovjetskih državljanov, povečini uradnikov in policistov. Danes je dospelo tja 2000 delavcev iz Leningrada, da bi popravljali hiše, katere niso popolnoma porušene. Z bojišč na Karelijski ožini so začeli Sovjeti pošiljati večje oddelke v Leningrad.

Velikonočne praznike so šoščili:

Zagreb: vojaki-Slovenci: Pavel Divjak iz Krškega, Leban Adolf iz Ljubljane, Oberžan Rudolf iz Maribora, Čehak Božidar iz Ljubljane, Jazbec Alojz iz Ljubljane, Selan Miha iz Dobrunja, Šimenko Franc iz Ptuja, Jan Matija iz Škocijana, Jančar Fr. iz Šmihela, Juhart Jože iz Braslovč, Cerar Anton iz Sevnice, Škof Andrej iz Rakeka, Gabrsek Alojz iz Trojan, Peklaj Anton iz Polhov Gradca, Predanič Rudolf iz Češnice, Kordež Jože iz Kamnika, Mažnič Franc iz Planine, Aničič Klemen iz Most in Viktor Vidovič iz Kočevja.

Caglič v Slavoniji: orožnik Jožef Kostrevc.

Belgrad: slovenski fantje **Mrak France**, Brusnice pri Novem mestu, **Ažžel Alojz**, Rogoznica pri Ptuju, **Jordan Jože, Grobije pri št. Jerneju, Vrbnjak Franc**, Sv. Jurij ob Ščavnici, **Jože Ručigaj**, Mokro polje pri Št. Jerneju, **Alojzij Brulc**, Hrušica, Šmihel - Stopiče.

Deutkirch v Nemčiji: Jurij Kure, Čeplje in **Peter Šimič** Zaderc.

Sevnica pri Trebnjem. V nedeljo smo pokopali ugledno, šele 46 let staro gospodinjo Ano Rus, p. domače Kožarjevo mamo iz Sevnice. Vsemogočni ji bodi pravičen sodnik!

Raka pri Krškem. Da kdo proda svoje vino, se ni nič izrednega. Da pa gospodar proda 37 let kar zaporedoma svoj pridelek istemu kupcu, ta pa že ni tako vsakdanje. Čestitamo k tej solidarnosti in upamo, da bo g. Selak še dolgo vrsto let točil izvrstne kapljice iz Pirčevih vinogradov.

Črnuče. Prosvetno društvo bo priredilo na belo nedeljo ob 3 popoldne materinsko proslavo z zelo pestrim sporedom. Vstopnina znižana. Vabimo!

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

o **Predsednik senata dr. Anton Korošec** je je odpeljal skozi Užice in Sarajevo v Dubrovnik, kjer je prebil velikonočne praznike.

DOMAČE NOVICE

d **Gradbeni minister je odobril naslednje licitacije:** 1. licitacijo za nabavo in postavitev telefonskih aparatov, električne ure in dvigal v poslopju vseučiliške knjižnice v Ljubljani. Postavitev telefonskih aparatov in montaže ure je prevzela tvrdka Siemens iz Zagreba za 55.574 din, nabavo in postavitev dvigal pa tvrdka Viktor Mohar iz Zagreba za 147.600 din. 2. Licitacijo za nabavo in postavitev železobetonskega mosta na km 73 plus 820 na drž. cesti št. 17 Maribor—Ptuj—Ormož čez Pesnico v Zamošane. Delo je prevzel Al. Pretnar iz Ljubljane za 374 tisoč 214 din. 3. Licitacijo za pleskarska dela v palači vseučiliške knjižnice; delo je prevzel St. Mrak iz Ljubljane za 85.347 din.

d **Za izpopolnitev slovenskega vseučilišča.** V Belgradu se je mudil pretekli teden rektor ljubljanskega vseučilišča dr. Matija Slavič. Za svojega bivanja je bil tudi sprejet pri gradbenem ministru dr. Kreku, pri prosvetnem ministru Božidarju Maksimoviču, pri predsedniku senata dr. Korošču in predsedniku vlade Dragišu Cvetkoviču. Dr. Slavič je povsod pri podpred. dr. Mačku in fin. ministru dr. Šuteju oddal spomenico za izpopolnitev medicinske fakultete.

d **Ali res lahko delajo, kar hočejo?** Zapiski ljubljanskega tržnega nadzorstva navajajo v uradnih tržnih cenah od 15. marca, da so cene kruhu naslednje: beli kruh 4.80 din kg, prej 4.50, polbeli 4.50, prej 4.10 din, in črni 4.20 din. Te cene so že od 1. marca in so bile povišane, ne da bi bila javnost o tem obveščena. Listi so pač poročali, da so v nekaterih mestih peki povišali cene kruhu, v Ljubljani ni bilo nikjer čitati o kakem povišanju kruha.

d **Nekaj za poštne upokojence.** Poštne upokojence obveščamo, da je ministrstvo pošte dovolilo tudi vsem upokojenim poštnim nameščencem znižane pristojbine za pakete, ki jih oddajajo ali prejemajo. V ta namen bo poštnim upokojencem vse Ljubljane izročala samo glavna pošta te vrste spremnice. Težna pristojbina za pakete do 10 kg znaša 1 din, preko 10 kg pa 2 din. Vsi poštni upokojenci, ki se želijo okoristiti s to ugodnostjo, naj se s svojimi legitimacijami zglasijo do 31. marca v upravniški pisarni glavne pošte, da bo potem pošta mogla nabaviti potrebno število spremnic.

d **Pri zaprtju ali pri motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d **Glejte, da ga našim tobakarjem ne bo zmanjkalo.** Nad milijon kilogramov našega tobaka so nakupili Nemci. V Dubrovniku so bile konference med zastopniki nemške in jugoslovanske monopolske uprave glede nakupov tobaka in so se kmalu zaključile. Tobak bodo začeli takoj odpošiljati skozi Trst v Nemčijo. Tudi slovaška delegacija je kupila pri nas 300.000 kilogramov tobaka. Te dni pa se v Dalmaciji mude tudi zastopniki francoskega monopola prav tako zaradi nakupa tobaka

d **Razbojnik Hace** je v sodni preiskavi doslej priznal 2 umora, 2 ropa in 30 večjih vlomnih tatvin. Druge umore, ki jih tudi njemu pripisujejo, za enkrat odločno zanika.

d **Ne kupujte vojaškega blaga!** Mnogi ljudje na deželi in tudi v mestu so pri raznih kupčijah z vojaškim blagom zelo neprevidni in nepremišljeni. Ne zavedajo se, da jih čakajo stroge kazni zaradi nakupa takega blaga. V našem kazenskem zakoniku je poseben paragraf 122, ki določa kazni zaradi prestopkov zoper obstoj države in njene ustavne ureditve. Pod ta paragraf spadajo tudi prestopki zaradi nakupa vojaškega blaga, ker s tem ljudje škodujejo državi. Kdor krade vojaško blago, je kaznovan poleg tega še zaradi tatvine. Zadnji čas se zelo množe ovadbe na državno tožilstvo proti ljudem, ki nakupujejo od vojakov in od vojaških oseb za prav malenkostne kupnine vojaške pelerine, vojaške suknje, vojaške hlače in bluze, dalje čevlje kakor tudi bencin in oves.

d **Težave z »Ljubljano«.** Dviganje potopljenega torpednega rušilca »Ljubljane« poteka počasi. Posebni delavci nasipajo v morje pesek, da s tem pomagajo, da bi se ladja mogla postaviti pokonci, nakar jo bodo mogli šele dvigniti. Pri dviganju bodo uporabili posebne cilindre, ki so prispeli iz Tarenta. Verjetno je, da bodo čez dober mesec ladjo že dvignili in jo nato odvlekli v splitsko ladjedelnico, kjer jo bodo potem popravili.

d **424 in pol milijona din** znaša proračun belgrajske občine za prihodnje proračunsko leto.

d **50 milijonov din je bilo dosedaj izplačanih rodbinam vpoklicanih vojakov.** Dravska banovina je dobila od te vsote okoli 4.5 milijona dinarjev.

d **Jugoslovani smo širokogrudni.** Kakor poroča novosadski »Dan«, je prišel v Petrovgrad obiskat tamkajšnjo judovsko versko občino vrhovni rabin dr. Izak Alkalaj iz Belgrada. Med drugimi je sprejel tudi časnikarje, katerim je med drugim rekel, da »je Jugoslavija tista država južne Evrope, ki z Judi najbolj pravično ravna. V Jugoslaviji ravnajo z Judi kakor z lastnimi otroki. V postavah ni nobenih določil, ki bi delala z Judi kako razliko. Judje so državljani, ki se država na nje lahko vedno zanese, ker so vedno v vsakem oziru izvrševali svoje dolžnosti do države. Tudi za prihodnje so Judje lahko mirni, ker se položaj ne bo spremenil, za kar se imamo zahvaliti širokogrudnosti jugoslovan. ljudstva, jugoslovanskih oblasti

d **Trafikanti so zborovali** te dni v Ljubljani. Slovensko združenje trafikantov šteje 520 članov. Le 20% je še neorganiziranih v stanovskem društvu. Trafikanti žele, da bi jim povišali zaslužek in da bi se izvozne cigarete več ne izdelovale.

d **Nova gimnazija v Varaždinu.** Uršulinke v Varaždinu so že dolgo časa prosile, da bi smele odpreti žensko realno gimnazijo, kakršno imajo uršulinke v Ljubljani. Sedaj so tudi varaždinske uršulinke dobile pravico, da otvorijo popolno žensko realno gimnazijo. Gimnazija bo začasno nameščena v sedanjem

Zoper prehlad in glavobol
vzemite 1—2
ASPIRIN
tablete
Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin", temveč edino-le „Bayer"-jev Aspirin
Ogl. reg. pod S br. 37692 od 22. XII. 1939.

Letošnje birmovanje v ljubljanski škofiji

Dekanija Radovljica: Bled, v nedeljo, 19. maja; Bohinjska Bela, v ponedeljek, 20. maja; Ribno, v torek, 21. maja; Zasip, v sredo, 22. maja; Gorje, v nedeljo, 9. junija; Bohinjska Bistrica, v ponedeljek, 10. junija; Srednja vas, v torek, 11. junija; Koprivnik, v sredo, 12. junija; Ovsiše, v četrtek, 13. junija; Dobráva, v petek, 14. junija; Kamna gorica, v soboto, 15. junija; Kropa, v nedeljo, dne 16. junjia.

Dekanija Kranj: Kranj, v nedeljo. 28. aprila; Predoslje, v ponedeljek, 29. aprila; Besnica, v torek, 30. aprila; Mavčiče, v sredo, 1. maja; Šmartin, v četrtek, 2. maja; Naklo, v petek, 3. maja; Tržič, v nedeljo, 5. maja; Lom, v ponedeljek, 6. maja; Kovor, v torek, 7. maja; Križe, v sredo, 8. maja; Duplje, v četrtek, 9. maja; Podbrezje, v petek, 10. maja; Goriče, v ponedeljek, 17. junija; Trstenik, v torek, 18. junija; Preddvor, v sredo, 19. junija; Kokra, v četrtek, 20. junija; Jezersko, v petek, 21. junija; Cerklje, v nedeljo, 23. junija; Smlednik, v ponedeljek, 24. junija; Trboje, v torek, 25. junija; Velesovo, v sredo, 26. junija; Št. Urška gora, v četrtek, 27. junija; Zapoge, v soboto, 9. junija; Šenčur; v nedeljo, 30. junija.

Dekanija Trebnje: Trebnje, v nedeljo 26. maja; Št. Lovrenc, v ponedeljek, 27. maja; Čatež, v torek, 28. maja; Sv. Križ, v sredo, 29. maja; Mirna, v četrtek, 30. maja; Št. Rupert, v petek, 31. maja; Trebelno, v soboto, 1. junija; Mokronog, v nedeljo, 2. junija; Tržišče, v ponedeljek, 3. junija; Št. Janž, v torek, 4. junija.

Dekanija Litija: Zagorje, v nedeljo, 21. aprila.

Lepo uspelo treznostno zborovanje

Kot zaključek treznostnega tedna je bilo v Ljubljani dobro uspelo zborovanje, na katerem je govoril dr. Maršol o »Alkoholizmu in zdravju«, profesor Etbin Bojc pa o »Alkoholizmu z narodnega stališča«.

Zborovalce je nagovoril tudi prevzv. gosp. knezoškof dr. Rožman, ki je izrekel misel, naj bi slovenski narod ne obhajal samo treznostnega tedna, marveč tudi treznostno leto. Gospod škof je poudarjal neizmerno važnost treznosti z moralnega stališča in podal več praktičnih nasvetov, kako naj bi ljudstvo namesto alkohola uporabljalo sadje kot jed, marmelado itd.

Na koncu so zborovalci soglasno sprejeli sledeče zahteve:

1. Ves slovenski narod se poziva, naj obrne vso pozornost na alkoholizem, ki ga kvari in uničuje v zdravstvenem in gospodarskem, verskem in nravnem oziru, ruši družine in zastruplja narod. Naj skrbi in dela z vsemi primernimi sredstvi, da ozdravi od te stare ukoreninjene bolezni. Delo za treznost ni stvar nekaterih posameznikov, marveč zahteva vsega naroda, oziroma njegovih voditeljev.

2. Vse naše verske in kulturne organizacije se opozarjajo, da se z vso resnostjo bavijo s tem vprašanjem in ga skušajo po svoje reševati, ker delo za gmotni in nravni dvig naroda iz močvirja alkoholizma je prvo in najpotrebnejše kulturno delo. — Mladinska, športna in telovadna društva se pozivajo, da uvedejo pri svojih članih obvezno abstinenco.

3. Naša vlada se poziva in naproša, naj temu vprašanju posveča vso pozornost; saj alkoholizem ruši vse blagostanje ljudstva, ki ga vlada sicer pospešuje. Naj torej od svoje strani ukrene, da se narod strezni, ker zasebno delo brez podpore oblasti ne more uspevati. Banska uprava se naproša, da osnuje referat za pobijanje alkoholizma in ustanovi v Ljubljani ambulatorij (posvetovalnico) za alkoholike.

4. Naši gospodarstveniki se naprošajo, naj proučujejo vprašanje, kako spraviti v sklad treznost ljudstva s koristjo, ki mu jo prinaša vinogradništvo.

Pozor!

Darmol, sredstvo za odvajanje se često potvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

DARMOL

samostanu, v katerem je že ženska meščanska šola, prihodnje leto bodo pa uršulinke zgradile posebno poslopje za gimnazijo in tudi poslopje za konvikt. Varaždin bo odslej imel tri gimnazije: državno in uršulinsko realno in frančiškansko klasično gimnazijo.

d **Spomenik romunskemu kralju Ferdinandu** so odposlali te dni iz Zagreba v Bukarešto. Spomenik je izdelal največji jugoslovanski kipar Ivan Meštrovič po naročilu romunske vlade. Spomenik je devet metrov visok in so ga morali s posebnimi vozovi prepeljati na postajo.

d **Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krvi, utripanjem srca in glavobolom** je naravna »Franz-Josefova« grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in sigurno otvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih slučajih ne odreče.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15453. 28. V. 38.

d **Najstarejša belgrajska žena** je 103-letna vdova Marija Hrdi, ki baje kljub svoji visoki starosti vodi svojemu sorodniku, pri katerem biva, gospodinjstvo. Rojena je na Češkem. Njen oče je umrl 128 let star.

IZ DOMAČE POLITIKE

p **Nekateri kraji na Hrvatskem so s komunističnimi in frankovskimi letaki naravnost preplavljeni.** V letakih se očita vodstvu HSS, da je izdalo hrvatski narod. Ustanove HSS so začele sedaj odločno gibanje proti sedanjemu podtalnemu komunističnemu in frankovskemu podvigu.

p **Si je treba zapomniti.** Te dni je dr. Kramer govoril na Viču pristašem JNS. V svojem govoru je med drugim povedal: Gorje Hrvatom, Srbom in Slovencem, če se odrečejo jugoslovanski nacionalni misli, meneč, da je njihova rešitev v avtonomiji. Če se bo po tej poti nadaljevalo, se nam ne obeta nič dobrega. — Dr. Kramer torej trdi, da je avtonomistična misel nesreča za državo.

V vsako hišo Domoljuba!

NESREČE

n **Iz Kolpe so dvignili zadnji vagon.** O veliki nesreči pri hrvatskem Ozlju smo nekaj napisali že v zadnjem »Domoljubu«. Neprestano, tudi ob velikih praznikih, so trajala dvigalna in očiščevalna dela na železniški progi med Zaluko in Ozljom. Dela so bila naporna. Šele danes si je mogoče napraviti pravo sliko o grozni železniški nesreči, ki jo je povzročil ogromen plaz zemlje in kamenja, ki je zdrvel na progo na cvetno nedeljo zjutraj ter je povzročil milijonsko škodo, ki jo bo posebna železniška komisija šele precenila. Komisija vodi svoja dela z vso natančnostjo. Potapljača sta bila zaposlena tudi oba praznika. Dne 25. marca je prispelo kratko poročilo, da se je mehanikom in drugim železniškim delavcem danes popoldne posrečilo dvigniti iz globoke reke vagon, v katerem so domnevali, da se še nahajajo človeške žrtve. Dvignili so vagon s pomočjo velikega žerjava. Vagon so poprej na vseh straneh močno prevezali s težkimi verigami. Vagon, ki je močno razbit, so naložili na velik tovorni voz, da ga odpeljejo v železniško delavnico, kjer ga bodo popravili. V vagonu niso našli nobenega potnika. Mnogi so domnevali, da se morajo v njem nahajati še žrtve. Ni jih bilo. Najbrž so se mnogi v skrajni stiski še rešili, mogoče pa je tudi, da so nekateri potniki utonili in so bila njih trupla odplavljena po Kolpi daleč naprej. Po uradnih ugotovitvah je bilo doslej osem smrtnih žrtev.

n **Hude poplave v Vojvodini.** V Banatu so vse reke narastle in so preplavile velike ploskve zemljišč. Povzročile so velikansko škodo. Pri Novem Sadu znaša vodostaj Donave 490 cm nad normalo. Led na reki se je povsod stopil, le pri Bezdanu in Apatinu še stoji, pa tudi od tam bo krenil v nekaj dneh. Voda je podrla tudi most na Tamišu in odnesla velik del konstrukcije. Okrog 10.000 juter plodne zemlje je poplavljene samo v okolišu reke Tamiš. Naše oblasti so prosile romunsko vodno zadrugo, naj odpre nasip na svojem delu prekopa Zlatice, da bi se razbremenila voda na jugoslovanski strani. Tudi Tisa se je pri Padeju razlila iz struge in povzročila veliko škodo. V Srednji Bački okrog Vrbasa in Veprovca je udarila iz tal podtalna voda in dosegla višino skoro enega metra. Če ne bo nastopilo lepše vreme, je verjetno, da bo voda uničila vse zimske posevke.

VINA prvovrstna, po najugodnejših cenah kupite pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani**

n **Ekspresni vlak je zadel v tovornega na** železniški postaji Ivaničgrad na Hrvatskem Človeških žrtev ni, pač pa je druge škode precej.

n **Umorjenec, ki je bil zakopan v jame nasipnico** pri Klečah in tam najden, je 25letni invalid Hribernik Anton.

n **Kamen je priletel v šipo drvečega vagona.** Ko se je na praznik sv. Jožefa vozil iz Ljubljane na svoj dom v Zagorje g. Karel Gros, ekonom ljubljanskega semenišča, je stal med postajama Savo in Zagorjem v vagonu na hodniku, pripravljen za izstop. Nekje v strmi rebri nad progo pa se je medtem sprožil kamen, ki je priletel v šipo drvečega vagona prav tja, kjer je stal g. ekonom. Drobci šipe so ga močno ranili po obrazu, a v nevarnosti je celo njegovo oko. V Zagorju se je takoj podal k zdravniku, ki ga je za silo obvezal, nato pa poslal na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico.

NOVI GROBOVI

m **Umrli so:** v Martinjcih v Slov. Krajini vrli mož Jurij Kozar, v Oplotnici veleposestnik Franc Porne, v Radečah pri Zidanem mostu posestnik valjčnega mlina Anton Polanc, v Krašiču oče poštnega ministra dr. Torbarja, v Ptuju soproga notarja Minka Maležič, v Ribnici na Pohorju mesar Tomaž Buher, v Celju Mici Jarmošek, v Otiškem vrhu pri Meži Lužnik Franc, v Ljubnem ob Savinji Ateljšek Martin, v Radencih soproga banovinskega zdravnika Milena Matko roj. Rosina, v Legenu pri Slovenjgradcu veleposestnik Rotovnik Jožef, v Škocjanu na Dolenjskem Alojzij Pungerčič. — V Ljubljani so odšli v večnost profesor Karl Kieslich, Hermina Cantoni, šolski upravitelj v p. Juvanec Fran, Marija Frece roj. Pengov in Marija Ramšak roj. Koren. Naj počivajo v miru!

Vinski sejem v Ljutomeru

Dne 12. marca je bilo v Ljutomeru razstavljenih 187 vzorcev vina; iz ljutomerskega 147, iz gornjeradgonskega 11, in iz štrigovskega okoliša 27 vzorcev. — Oni torek je načelnik inž. Podgornik otvoril vinski sejem in razstavo z lepimi vzpodbudnimi besedami v imenu g. bana. Tudi sreski načelnik Otmar Skale je tudi toplo pozdravil razstavljalce, čestital prirediteljem in želel obilo uspeha razstavljalcem in kupcem. Predsednik Vin. podružnice je pa toplo pozdravil vse navzoče zastopnike oblasti in druge strokovnjake. — Prodano je bilo okrog 400 hl vina po 5 do 8 din za liter. Vinski sejem je vsestransko ugodno uspel.

Papežev opomin človeštvu

Sv. oče Pij XII. je imel na vel. nedeljo v cerkvi sv. Petra slovesno službo božjo, katere se je udeležilo čez 50.000 ljudi. Po maši je imel govor, v katerem je prosil vernike, naj se zaradi rešitve človeštva vse bolj oklenejo Cerkve in ožive svojo vero.

Sloga med narodi je zdaj uničena, slovesno dane besede so prelomljene. Pogodbe so ali spremenjene ali pretrgane. Vse, kar je človeški duh izumil, vse sile in vse bogastvo sveta služi danes samo vojni. Tudi tisto kar bi moglo služiti delu, blagru in napredku narodov, se je danes obrnilo drugam, da bi rodilo pokolje in povzročilo razvaline. Nevarnosti vseh vrst jemljejo moč miroljubnemu izmenjavanju misli. Danes ni nobena redkost več videti, kako se teptajo pravice narodov, kako se požigajo in bombardirajo vasi, ki so brez slehernega varstva.

Kakšno zdravilo je mogoče najti proti takemu zlu? Edini lek in rešitev nam prihaja od Kristusa. On edini in pa vera moreta vzpostaviti potrebno ravnovesje, moreta obvladati strasti in viharje, izpopolniti pravo in pravico in nas nadahniti z duhom usmiljenja. Morda bo človeštvo le doumelo potrebo po slogi in po bratski ljubezni in bo bodoče odnošaje med posameznimi narodi uredilo ne s silo, marveč s pravičnostjo in človekoljubnostjo.

Ločitev

V zapisniku za ženine in neveste stoji nad vse pomenljivo vprašanje: Ali ženin pozna nevesto osebno in ali nevesta pozna ženina osebno? Morda samo po obrazu, po govorjenju, po hoji? Ne. Vprašanje sega dalje. Ali jo, ali ga poznaš po njeni duševnosti, po njegovem značaju, po njenih lastnostih. Zakaj ravno zaradi teh notranjih lastnosti pride največkrat na dan tisto najgrše vprašanje zakonskega življenja, vprašanje ločitve. »Če vidite, da ne spadata skupaj, naj se pa ločita!« Tako govori današnji svet. Prepozno! Tudi za zakon velja Pavlova beseda: »Naj človek samega sebe presodi, namreč ali bo mogel s to in to, ali bo mogla s tem in tem do smrti skupaj živeti.« Sedaj pa: »Naj se pa ločita!« Pa dereta k sodniji in sodnija ju »loči«. To je že skoro vsakdanja pot takozvanih ločencev. Pa ni prava. Takozvana ločitev od mize in postelje spada v področje cerkvene gosposke. Toda ne dovoljuje Cerkev te ločitve za vsako malenkost, za vsaki »če ne spadata skupaj«. Sploh naj pa oba zakonska vzameta s sabo v zakon veliko mero potrpežljivosti in medsebojne prizanesljivosti in še medsebojnega spoštovanja, pa bo pesem »če ne spadata skupaj«, kmalu utihnila...

Prošnje za podpore

Minister za vojsko in mornarico armadni general Milan Nedič je objavil sledeči razpis:

Gotovo vsak dan dobivam številne prošnje in pritožbe vojaških obveznikov glede podeljevanja podpor po uredbi podpor družinam oseb, ki so bili poklicani na vojaško dolžnost. V večini primerov prosijo v teh prošnjah in pritožbah za moje posredovanje bodisi za podelitev podpore, bodisi za posredovanje pri pristojnih odborih ali sodiščih za ugodno rešitev prošenj ali pritožb. Iz vsebine vseh teh prošenj sem uvidel, da so dotičniki pogostokrat napačno poučeni glede podeljevanja podpore, ker mislijo, da so vojaške oblasti za to pristojne. Zaradi tega se tudi dogaja, da se name osebno ali pa na podrejeno mi ministrstvo obračajo s svojimi prošnjami in pritožbami.

Ker pa uredba o podpori družinam oseb, ki so poklicane na vojaško dolžnost, jasno določa, kdo je pristojen za odrejanje podpor kakor tudi za celoten postopek s tem v zvezi, je zato odveč obračati se name osebno ali pa na sodelavce podrejenega mi ministrstva za posredovanje, ker prosilec s tem samo izgublja čas za razne dopise.

Vsem prizadetim obveznikom mora biti, kar se tiče podeljevanja podpor, jasno, da se morajo za podelitev podpore obračati samo na svoje mestne občine, mestna županstva in da sklepe o podelitvi podpore ali pa o odklonitvi izdajajo pristojni odbori za podpore, ki so pri vsakem okrajnem sodišču. Proti sklepu tega odbora za podelitev podpore se pritožbe vlagajo pristojnemu okrožnemu sodišču, na čigar ozemlju je okrajno sodišče. Odločitev, ki jo je okrožno sodišče na pritožbo dalo, je končna in proti njej ni pravnega leka.

O tem se obveščajo vse prizadete osebe s tem, da v prihodnje v vsem postopajo po prednjem pojasnilu ter po odredbah uredbe o podpori družinam oseb, ki so poklicane na vojaško dolžnost. Naj se ne obračajo več s prošnjami in pritožbami v tem vprašanju name osebno, niti ne na člane podrejenega mi ministrstva, ker bi izgubljali samo čas. Vojaške oblasti so dolžne izdajati obveznikom samo potrdila o času, ki ga je obveznik prebil na vojaški vaji; da se to potrdilo potem doda prošnjam za podpore, to bodo v bodoče vojaške oblasti tudi po dolžnosti izvršile.

Zopet posejmo lan

Lanenega prediva, ki je potrebno naši domači industriji kmalu ne bo več, ker so vse zaloge porabljene. Doslej smo največ uvozili lanenega prediva iz Nemčije, katera je pa že v začetku sedanje vojne ustavila vsak izvoz lanenega prediva. Sedaj naši industriji ne kaže drugega, kot uvažati in uporabljati bombažno predivo iz francoskih in angleških tržišč.

Pri pomanjkanju lanenega prediva se nam vsiljuje vprašanje, ali bi istega res ne mogli pridelovati doma? Doslej je naša industrija kupovala predivo drugod, za domače se pa ni brigala, dasiravno bi ga mnogi kmetje, ki še pridelujejo lan, bili prav iz srca radi prodali. Kmetje bi tudi mnogo več lanu sejali, ko bi vedeli, da bodo laneno predivo pozneje res lahko prodali. Naj torej naša industrija organizira pridelovanje in trgovino z lanom, s čimer se bo pomagalo našemu kmetu, pomagano bo industriji, denar pa bo ostal doma.

d) **Trije posestniki so pogoreli na Tepanjskem vrhu pri Slov. Konjicah.** Požar je upepelil gospodarska poslopja Francu Faktorju, Alojzu Videčniku in Antonu Sircu.

d) **20letnico, kar je bil prvikrat izvoljen za župana,** je obhajal v nedeljo, 17. marca pri Sv. Barbari v Slov. goricah tamošnji župan Josip Kajnik. Bog ga živi še mnogo let!

d) **Vinska razstava in vinski sejem v Šmarju pri Jelšah.** V nedeljo, dne 7. aprila in v ponedeljek, dne 8. aprila priredijo Vinarske podružnice šmarskega okraja vinsko razstavo s sejmom v dvorani Katoliškega doma. Otvoritev razstave in sejma bo v nedeljo, 7. aprila ob 9. uri. Razstavljene bodo vse vrste lahkih namiznih in sortiranih vin iz okrajev Šmarje pri Jelšah, Kozje in Rogatec. Predvsem pa bodo zastopana vina iz Virštanja, Tinskega, Roginske gorce in Kostrivnice, ki so že znana po svoji dobri kakovosti.

d) **Avto je do smrti povozil** v Mariboru 70letnega tapetniškega pomočnika, sedaj berača Antona Laknerja.

d) **150 fazanov je ustrelil.** Pred mariborskim okrožnim sodiščem se je zagovarjal divji lovec 40letni Martin Medved iz Spodnje Jablane pri Šikolah. Medved je imel svoje »lovišče« v občini Šikole. V tem lovišču je lansko jesen postrelil najmanj 150 fazanov. Obsojen je bil na šest mesecev strogega zapora.

d) **70letnik je postal** g. Rudolf Janežič, stolni kanonik v Mariboru. Še mnogo blagoslovljenih let!

d) **Za častne člane** je imenovala občina Sv. Marjete ob Pesnici za zasluge, ki jih imata za zgradbo nove ceste Sv. Peter—Ločane in Ruperče predsednika sreskega cestnega odbora Franja Žebota ter posestnika v Grušovi Antona Lipovška. Častne diplome je obenem izročilo posebno odposlanstvo občinskega odbora.

V bližini angleške obale se je potopil jugoslovanski parnik »Slava« z nad 4000 tonami nosilnosti.

Umrla je Selma Lagerlöff, velika švedska pisateljica.

Za politični in gospodarski dogover med Nemčijo, Sovjeti in Italijo, se zavzemajo Nemci.

Pogajanja za nov sporazum so se začela med Nemčijo in Vatikanom.

Znani avstrijski operni pevec Rihard Tauber je postal angleški državljan.

Proti obrambni zvezi Finske, Norveške, Švedske in Danske so se izjavili Sovjeti.

n **Redni letni občni zbor Nabavne in prodajne zadruge v Izlakah, r. z. z o. z.,** bo dne 31. marca ob ½8 zjutraj po prvi sv. maši v Zadružnem domu v Izlakah. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1939. 4. Sklepanje o uporabi čistega dobička. 5. Volitve načelstva in nadzorstva. 6. Sklepanje zaradi hiše M. Omahna. 7. Predlogi in pritožbe članstva. 8. Slučajnosti. — Če bi ob navedeni uri ne bilo dovoljno število članstva, ki je za sklepčnost potrebno, navzočega, se vrši čez sedem dni na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno brez ozira na število navzočnega članstva. Morebitne predloge ali pritožbe članstva je po pravilih treba vložiti najmanj 8 dni pred občnim zborom v pismeni obliki v roke načelstva. — Odbor.

Slike k železniški nesreči pri Ozlju

Pogled na mesto železniške nesreče v bližini postajališča Zaloka. Desno od proge je v ozadju steno, nad katero vodi cesta v Ozalj.

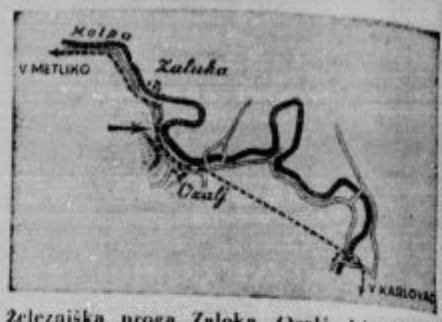

Železniška proga Zaloka—Ozalj, kjer se je zgodila strašna železniška nesreča.

Pogled na razbite vagone.

Su[illegible] finskega gradu nad Viborgom, na katerem je do zadnjih dni vihrala razcefrana, toda slavna finska zastava. V zadnjih dneh je pa prišla sovjetska zastava.

Leva slika kaže, kako dvigajo z žerjavom službeni voz. Na desni sliki pa vidimo reševalce, ki so potegnili izpod potopljenega vagona ponesrečenega delavca Krmpotiča.

Na veliki četrtek je prevzvišeni g. knezoškof dr. Gregorij Rožman v ljubljanski stolnici umivali noge 12 starčkom. Na sliki vidimo teh 12 »apostolov« v sredi g. škofa dr. Gregorija Rožmana, na skrajni levici stolnega kanonika g. dr. Gregorija Žerjava, na desni pa stolnega kanonika g. dr. Zupana.

Bele vode — Sv. Križ. Na veliki petek smo pokopali najstarejšega farana Mihaela Gotnika v 86. letu. Bil je več let ključar pri Sv. Križu. Bog mu bodi plačnik! — Misijon bomo imeli v Belih vodah drugi teden po veliki noči. Vodil ga bo p. Gabriel Planinšek. — Pri Sv. Križu bo sv. maša ne belo nedeljo ob pol desetih. Romarji, pridite!

Begunje pri Cerknici. Dne 14. marca smo pokopali uglednega moža Antona Hrena iz Baruljka. Dočakal je starost 87 let. Pokojnik je bil splošno priljubljen, kar je potrdil njegov pogreb. Pokojni Hren se je udeležil bosensko-hercegovske okupacije l. 1878 in je vedel vedno veliko zanimivega povedati. Pri okupaciji je dobil 2 zaslužni kolajni. Bil je pravi krščanski mož, ki je vestno izvrševal svoje verske dolžnosti. Bil je stalen naročnik »Domoljuba« in Mohorjevih knjig, katere je zelo rad prebiral. Naj počiva v miru! Domačim naše sožalje.

Mariborski stolni kanonik Rudolf Janežič je nedavno obhajal sedemdesetletnico rojstva. Čestitamo in želimo še mnogo let v vinogradu Gospodovem.

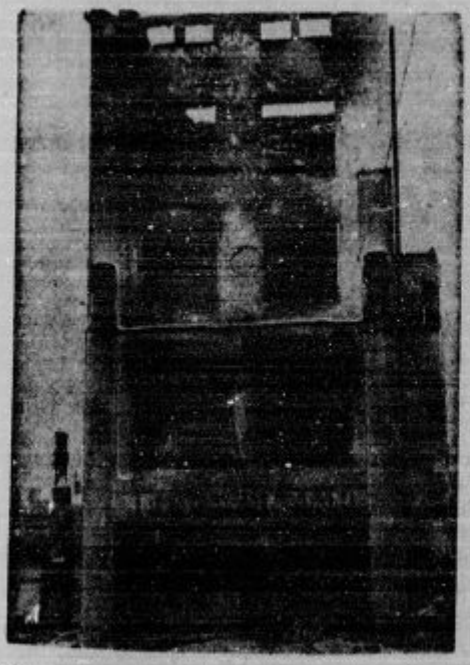

Požgana hiša v mestu Viborgu, katero je pripadlo Sovjetom.

Radio Ljubljana

Četrtek, 28. marca: 7 Jutranji pozdrav, 7.05 Napovedi, poročila, 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče), 12 Znani pleseni orkester (plošče), 12.30 Poročila, objave, 13 Napovedi, 13.02 Duet harmonik (brata Goloba), 14 Poročila, 18 Pester spored Radijskega orkestra, 18.40 Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič), 19 Napovedi, poročila, 19.20 Nac. ura, 19.40 Objave, 19.50 Deset minut zabave, 20 Klavirski koncert (Marijan Lipovšek), 20.45 Koncert slovanske glasbe (RO), 22 Napovedi, poročila, 22.15 Lažja simfonična glasba (plošče).

Petek, 29. marca: 7 Jutranji pozdrav, 7.05 Napovedi, poročila, 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče), 11 Šolska ura: Iz Ljubljane v Zürich na ragtavo (Vida Sekula), 12 Naše pesmice (plošče), 12.30 Poročila, objave, 13 Napovedi, 13 Opoldanski koncert Radij. orkestra, 14 Poročila, 18 Ženska ura: Vzgojna posvetovalnica (Vida Peršuh), 18.20 Za odih (plošče), 18.40 Francoščina (dr. Stanko Leben), 19 Napovedi, poročila, 19.20 Nac. ura, 19.40 Objave, 19.50 O triglavskem smuku (Tujskoprometna zveza, 20 Vesele češke pesmice (plošče), 20.30 Koncert operne glasbe, 22 Napovedi, poročila, 22.15 Citraški duet (Mesgolits Emil in Hebein M.).

Sobota, 30. marca: 7 Jutranji pozdrav, 7.05 Napovedi, poročila, 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče), 12 V venček povežemo plošče izbrane, same poskočne in razigrane, 12.30 Poročila, objave, 13 Napovedi, 13.02 V venček povežemo plošče izbrane, 14 Poročila, 17 Otroška ura: a) Slovenske narodne pravljice bere Milena Boltar-Ukmar, b) Striček Matijček kramlja in prepeva, 17.50 Pregled sporeda, 18 Za delopust igra RO, 18.40 Pogovori s poslušalci, 19 Napovedi, poročila, 19.20 Nac. ura, 19.40 Objave, 20 Zunanjepolitični pregled (dr. Alojzij Kuhar) 20.30 »Smo skuhali dovtipov zmes, natresli pesmi, godbe vmes«, 22 Napovedi, poročila, 22.15 Za vesel konec tedna (RO).

Nedelja, 31. marca: 8 Jutranji pozdrav (plošče), 8.15 Veseli godci, 9 Napovedi, poročila, 9.15 Prenos bogoslužja iz trnovske cerkve, 9.45 Verski govor (dr. Ignacij Lenček), 10 Komorna glasba (plošče), 10.15 Nedeljski koncert Radijskega orkestra, 11.45 Slovenski vokalni kvintet, 12.30 Poročila, objave, 13 Napovedi, 13.02 Koncert lahke glasbe: Cimermanov kvartet in plošče, 16.30 Kotiček za dijake, 17 Kmetijska ura: Nekaj o gozdni saditvi (prof. Mirko Šušteršič), 17.30 Koncert zbora Delavskega glasbenega društva, 18.15 Razgibani zvoki (plošče) 19 Napovedi, poročila, 19.20 Nac. ura, 19.40 Objave, 20 Velikonočne pesmi poje cerkveni pevski zbor z Viča, 20.45 Koncert Radijskega orkestra, 22 Napovedi, poročila, 22.15 Orglice in harmonika (Fr. Petan in August Stanko).

Ponedeljek, 1. aprila: 7 Jutranji pozdrav, 7.05 Napovedi, poročila, 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) 12 Zakaj veseli bi ne peli (plošče), 12.30 Poročila, objave, 13 Napovedi, 13.02 Opoldanski koncert RO, 14 Poročila, 18 Zdravstveno predavanje: Strogost v vzgoji (dr. Anton Brecelj), 18.20 Citraške točke (plošče), 18.40 Mesečni slovstveni pregled (prof. France Vodnik), 19 Napovedi, poročila, 19.20 Nac. ura, 19.40 Objave, 19.45 Več manire — pa brez zamere (Fran Govekar), 20 Mirko Ljubič: Gospod Zmota v zmoti. Prvoaprilska šala, 20.30 Vsem v veselje (RO in Jožek & Ježek), 22 Napovedi, poročila, 22.15 Za ples (plošče).

Torek, 2. aprila: 7 Jutranji pozdrav, 7.05 Napovedi, poročila, 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče), 11 Šolska ura: Živalstvo v naših vodah (prof. Rafael Bačar), 12 Po domače (plošče), 12.30 Poročila, objave, 13 Napovedi, 13.02 Opoldanski koncert Radijskega orkestra, 14 Poročila, 18 Vsakemu nekaj (RO), 18.40 Češčenje bistvo religije (Fran Teresglav), 19 Napovedi, poročila, 19.20 Nac. ura, 19.40 Objave, 19.50 Gospodarska poročila in nasveti (Drago Potočnik), 20 Akademski pevski kvintet, 20.45 Koncert Radijskega orkestra, 22 Napovedi, poročila, 22.15 Harmoniko igra Edvard Kovač.

Sreda, 3. aprila: 7 Jutranji pozdrav, 7.05 Napovedi, poročila, 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče), 12 Fjodor Šaljapin poje (plošče), 12.30 Poročila, objave, 13 Napovedi, 13.02 Slavni orkestri in dirigenti (plošče), 14 Poročila, 18 Mladinska ura: Kaj prihaja na ljubljanski trg (iz mestnega urada za pregled živil; ing. Albin Nerima), 18.40 Delavska ura: Kako zapeljati slovenskega človeka (Rudolf Smersu), 19 Napovedi, poročila, 19.20 Nac. ura, 19.40 Objave, 19.50 Uvod v prenos, 20 Prenos iz ljubljanske opere: v I. odmoru: Glasbeno predavanje (ravn. Vilko Ukmar); v II. odmoru: Napovedi, poročila.

DOPISI

Prosvetno društvo na Igu ponovi na belo nedeljo, dne 31. t. m. igro »Podrti križ«, h kateri vabimo vse, ki se je zadnjič niso mogli udeležiti, pa tudi gledalci od zadnjič, mislimo, da pridejo, saj je igra lepa in primerna!

Mokronog. Tridnevne duhovne vaje za fante so imele lep uspeh. Bog daj, da bi fantje vse to, kar so pridobili na duhovnih vajah, ohranili trajno v sebi. — Dne 18. marca je umrl v Skoplju tukajšnji rojak Janko Strupeh, kapetan I. klase v pokoju. Na njegovo željo je bil prepeljan domov v našo faro, kjer je bil na veliki petek pokopan na pokopališču pri Sv. Križu. Naj počiva v miru!

Nieuwenhagen (Holandska). Tudi tukaj smo imeli letos hudo zimo, da takega mraza že stari ljudje ne pomnijo. — Oni teden smo pokopali v Reewegu-Waubach rudarja Antona Gradnarja. Mešan pevski zbor mu je zapel pod vodstvom g. p. Teotima pred hišo »Gozdič je že zelenic, na grobu pa »Vigred se povrnec. Tovariš Rajh pa se je v zelo ganljivih besedah poslovil od njega. — Ravno isti dan je bil pogreb Antona Kobala iz Bygelahovna, umrl je v bolnišnici v Kerkradah. Naj jima sveti večna luč!

RAZGLED PO SVETU

Sestanek na Brennerju

Pretekli teden je bil sestanek Mussolinija in Hitlerja na tirolskem Brennerju. O tem sestanku krožijo najrazličnejše vesti, od katerih pa prav nobena ne sloni na pravih in zanesljivih poročilih, ampak so vse le več ali manj verjetne ali neverjetne. Brez dvoma je, da se je Italija nagnila sedaj bolj v stran Nemčije in da ni več pričakovati, da bi se pridružila zapadnima demokratskima velesilama. V marsičem se Mussolini in Hitler slejkoprej ne ujemata, ujemata se pa brez dvoma v tem, da želita, da se Balkan ne bi nagnil na stran Anglije in Francije in da bi se na jugovzhodu Evrope, ako bi kdo želel postaviti vojno fronto na Balkanu in ob Črnem morju ter mogoče do Perzije, zgodilo to, kar se je na severu, da bi namreč balkanske države vztrajale pri svoji nevtralnosti in preprečile poseg vojne na njihovo ozemlje. Je pa to odvisno zlasti od stališča, ki ga bo zavzela Sovjetska unija z ozirom na njene znane težnje, da bi se vsidrala na Balkanu. Nemčija se trudi, da bi se Italija sprijaznila s Sovjetsko zvezo in da bi se na tak način ustanovila nekaka zveza med Berlinom, Moskvo in Rimom, vendar pa ta stvar še ni dozorela, ako bo sploh kaj iz tega. Zaenkrat se ve samo, da bo sovjetski zunanji komisar Molotov prišel te dni v Berlin. Morda so s tem v zvezi tudi vesti, da obišče v kratkem Belgrad nemški zunanji minister Ribbentrop.

FRANCIJA

s Pet noči na vrhu vaškega zvonika. V neki vasici v Loraini na Francoskem so prebivalci preživeli te dni mnogo strahu. Neki kmet je nenadoma znorel. Splezal je na cerkveni zvonik, čisto na vrh, na križ. Tam je začel kazati razne vratolomne akrobacije. Vsi prebivalci so se zbrali pred cerkvijo in so s strahom opazovali to početje in čakali, kaj bo. Gasilci so hoteli nesrečnika spraviti z zvonika, toda norec se je tako zelo branil, da so morali prenehati s poskusi, kako bi ga rešili. Dolgih pet dni in pet noči je norec v budem mrazu preživel na zvoniku. Bil je že ves premražen in sestradan. Šele šesti dan se je župan domislil, kako ga bodo zvabili s zvijačo z zvonika. Postaviti so mu na tla hleb kruha in celo gnjat. Sestradani norec je planil po jedi, gasilci so ga pa zgrabili in odpeljali v bolnišnico za duševne bolnike.

AMERIKA

s Pravi mir, če bode tudi mali narodi varni. Predsednik Roosevelt je imel po radiu velik govor o miru, ki se mora doseči, da pomagamo človeštvu. Dejal je, da je svetu potreben pravi mir, da bodo tudi mali narodi varni in njih meje nedotakljive. Mir mora biti trajen, ki pa se ne doseže z nasiljem in zatiranjem ljudi. Mir mora biti tudi resničen, t. j., da ni treba malim narodom plačevati velikanske odškodnine za svoj obstanek. Mir mora biti tudi pravičen, da bodo uveljavljena načela bratstva, dobrote in vere med ljudmi in da bo vsakomur priznana njegova verska svoboda.

RUMUNIJA

s Nemčija ugovarja. Nemška vlada je poslala Romuniji dopis, v katerem poudarja, da ne bo mogla več prenašati stalnih izprememb v romunski zunanji trgovini. Nemška vlada posebno zavrača način vodstva zunanje trgovine, kakor je to uredil novi minister za zunanjo trgovino med lejem in marko in na ta način preusmerjal romunsko zunanjo trgovino.

DROBNE NOVICE

Hitler in Mussolini sta se te dni sešla na meji na Brennerju. Pričakujejo velikih dogodkov.

Sovjeti so odobrili mirovno pogodbo med Finsko in Rusijo.

44,189.000 ljudi je šteta koncem februarja Italija.

Novih 600.000 mož bo poklicala pod orožje Anglija v začetku aprila.

Francoska Daladierjeva vlada je odstopila; novo vlado je sestavil Reynaud.

Za 54 miljonov dolarjev zlata, največ iz Švedske in Japonske, je prišlo v treh tednih v Združene amer. države.

42.000 kg razstreljiva so pri zadnjem napadu na nemški utrjeni otok Sylt vrgla angleška letala.

40 letnico vojaškega službovanja je praznoval vrhovni poveljnik nemške vojske general Bravhič.

Besede

(Povest)

Spisal N. Velikonja, ilustrirai akad. slikar I. Šušmelj

Slike iz tromesečne kronike o naših krajih

»Napiši, Brus, Meto moramo izgnati. Samo za sitnost je v občini.

»Nismo glavarstvo!«

»Ah, kaj, ko ne razumeš!«

»In prav vsega ne prosi, živi tudi, živi tako, da se ji ne more nič!«

»Vode prosi! Da ne more ponjo ter je prosila. Zdaj pa nadleguje! Videl sem in mi je rekla, da jo je prosila pri Bevku!« je dejal ter planil k omari.

»Vbogajme!« je trepetal Brus pred njim. »Tako zvani paragraf!«

»Vbogajme! Seveda, vbogajme? Ali ni zdaj voda dražja kakor kaj drugega. Prav hitro dobiš groš za škaf vode? Kdo pa da beraču groš? Kdo pravi, da kako živi? Stara je. Toda prosi: vode prosi! Zdaj jo pa imamo! Zapiši, da prosi in naj še danes gre. A ne samo vode! Tudi mleka. Odkar ne pri nas — menda jo je Polonca zapodila — pa drugod. Pri Bevku, pri Vidicu, pri Bolčini. Kjer je in ji je na roko. Zato lahko zapišeš, da prosi!«

»Mleka? Kislega! Saj to tudi drugi, pa niso berači. Stomaži se bodo pritožili, potem bo pa spet tekanje. Ko bi ne vedel! Stomaži se pritožijo za vsako ništerno. »Saj nič ne velja in zakaj pa imamo pisarno!«

»Napiši, sem dejal, kaj te drugo briga. Če občina koga plača, mu lahko naroči! Saj občina ne bo nič izgubila, če jo pritresejo nazaj, strah bo pa le!« je zarohnel.

Brus ga je gledal, ko je stal ob steni ter navijal uro. Močni tilnik mu je rdeče kipel nad telovnikom, mesnati prsti so vlekli utež, kakor bi se hoteli stepsti.

»In zdaj daj sem volitve!« je hripavo zavpil, ko se je obrnil.

»Sem iskal,« je zbegano odvrnil Brus, »iskal pa nisem še našel!«

»Seveda, če si zmečkal. Dobro, da še niso pometli!« se je pripognil ter dvignil zmečkani papir na tleh. »Kakor bi hotel, da vse izgine! Pa ni! Za hudiča vse izgubiš! Kakor bi maček imel pod svojim kosmatim repom!«

Vrgel je papir nazaj.

»Poišči ga!«

»Ali ni pravi?« ko je videl, da ni.

»Poišči! Sem rekel!«

Zdaj ga je le našel na klopi.

»Če pa ni nikjer reda. Kakor bi izpustil kokoši: vse je razbrskano!«

Brus je molčal ter pisal, da mora Meta Valič v svojo domovinsko občino, »ker prosi in je ljudem v nadlego!« Na pismo je pritisnil pečat ter dal Vidmarju, da je podpisal za župana. Da je na osnutku napisal, kako je podžupana opozoril, da ne sme, Vidmar ni videl.

»Tako!« je porinil predse. »Naj jo Polde koj poišče in odrine z njo čez Vrh! Saj ne pozna paragrafov!«

»Ko se vrne!« je Brus šušil podpis ter vihtel papir po zraku. »Zdaj je nesel Francu tisti opomin zaradi ilovice!«

(Nadaljevanje prih.)

RAZNO

Zlatnik v želodcu. Neki ribič iz bližine Burgasa na Bolgarskem je lovil jesetre in jim odjemal kaviar. V želodcu takšne ribe je pa v svoje neizmerno presenečenje našel velik zlatnik, ki ga je oddal oblastem. Te so ugotovile, da gre za več sto let star arabski zlatnik, ki je prišel na Bolgarsko mogoče v času, ko so vladali tam Turki.

V Franciji je vedno manj ljudi. V prvem četrtletju je bilo v Franciji 158.000 novorojenčkov, a 177.000 smrtnih primerov. Zakonov je bilo sklenjenih 1000 manj ko lani ob tem času, ločitev pa je bilo 630 več, ko lani oziroma. Oblasti so v skrbeh. Kje bodo Francozi jemali ljudi poslej? Sklenili so, da bodo družinam z več otrokom nakazovali izdatne podpore, da se tako ne bo venomer krčilo prebivalstvo Francije.

Samo osebe, ki so notranje trdne, imajo lahko resnično nežnost; one, ki se zde nežnočutne, imajo navadno samo slabotnost, ki se zlahka spremeni v hrapavost.

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

Sternecki

CELJE 19

SUKNO, KAMGARN, VOLNENO, SVILA, DELENI, PLATNO, CEFIRI, TISKOVINA

NAZNANILA

n **Preserje.** Prosvetno društvo bo uprizorilo na belo nedeljo, dne 31. marca ob treh popoldne zanimivo, poučno in pretresljivo dramo v treh dejanjih »Plavž«. Vse prijetelje iz bližnje in daljne okolice vljudno vabimo!

n **Društvo za zavarovanje goveje živine** v Logatcu bo imelo redni občni zbor na belo nedeljo 31. marca ob 3 popoldne v gostilni Šemrov, Blekova vas. Vabimo vse člane, da se ga polnoštevilno udeležé!

n **Boštanj ob Savi.** Na belo nedeljo vabimo domačine in sosede na lepo prireditev, ki bo ob 3 popoldne v društveni dvorani. Na sporedu je spevoigra in štiridejanska drama »Prevarani upi«, ki pretresljivo slika gorje boljševizma.

n **Rudnik pri Ljubljani.** Prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 31 marca ob 3 popoldne igro v 5 dejanjih »Podrti križ«. Vljudno vabljeni!

n **Vače pri Litiji.** FO priredi na belo nedeljo ob 3 popoldne igro »Izpod Golice«. Vse vljudno vabimo!

n **Stična.** FO priredi s sodelovanjem DK v nedeljo, 31. marca popoldne ob 3 akademijo z bogatim sporedom. Vsi prijatelji naše mladine, prisrčno vabljeni!

n **Trbovlje.** Upraviteljstvo II. državne deške ljudske šole v Trbovljah vljudno vabi starše, da se polnoštevilno udeleže II. roditeljskega sestanka v tem šol. letu. Sestanek bo v nedeljo, dne 31. marca ob treh popoldne v učni sobi III. razr. Poleg drugih perečih zadev je na sporedu tudi predavanje o kazni in kaznovanju.

n **Reteče pri Škofji Loki.** FO in DK priredita v nedeljo, dne 31. marca ob treh popoldne v Prosvetnem domu akademijo. Vsi prijatelji naše mladine vljudno vabljeni! — Umrl je Valentin Gaber iz Reteč. Naj počiva v miru!

Dobrepolje. Sporočamo, da bomo pasijonsko igro »Ob času obiskanja« ponovili na belo nedeljo ob 3 popoldne. Nekateri so prišli že po trikrat k predstavi. — Sedaj po veliki noči se bosta dodali še dve sliki: vstajenje in vnebohod Gospodovo. Vabimo tem potom k obilni udeležbi!

65

Gospod Volodijovski

»In imaš hčerko,« je odgovoril Azija, »zaradi katere si me dal na smrt bičati. To hčerko pa bom jaz zdaj podaril zadnjemu ordincu, da bo imel v njej služabnico in razkošje!«

»Poveljnik, daruj jo meni! se je naglo oglasil Adurović.

»Azija, Azija, jaz sem te vedno...« je kriknila Evica in se mu vrgla k nogam.

Toda on jo je sunil z nogo, Adurović pa jo je zgrabil za rame in jo začel po tleh vleči k sebi. Gospodu Novoviejskemu je obraz posinel. Vrvi so škripale na njegovih rokah, tako jih je napenjal, iz ust pa so mu prihajale nerazumljive besede. Azija se je dvignil s kož in šel proti njemu, spočetka počasi, potem pa vedno hitreje kakor divja zver, ki se hoče vreči na plen. Ko je slednjič prišel do njega, ga je zgrabil z zakrivljenimi prsti svoje suhe roke za brke, z drugo pa je začel brez usmiljenja biti po obrazu in po glavi.

Hripavo rjovenje se mu je trgalo iz grla; ko je slednjič padel šlahčič na zemljo, mu je poklekni Tuhaj-bejević na prsi in naglo je jasni blisk noža razsvetlil mrak v sobi.

»Usmiljenje! Na pomoč!« je tulila Evica.

Toda Adurović jo je udaril po glavi, potem pa ji je s svojo široko dlanjo zatisnil usta. Azija pa je medtem zaklal gospoda Novoviejskega.

Pogled na to je bil tako strašen, da je pretresel mraz celo lipkovske desetnike. Kajti Azija je s preračunano okrutnostjo počasi vodil nož po grlu nesrečnega šlahčiča, ki je strašno grgral in hropel. Iz odprtih žil je brizgala kri vedno silneje na rezunove roke in tekla v potokih na tla. Slednjič je grgranje in hropenje polagoma pojemalo, le zrak je začel žvižgati v prerezanem grlu, noge umirajočega pa so krčevito trepetale in kopale zemljo.

Azija je vstal.

Njegovo oko je padlo sedaj na bledi, sladki obrazek Zoše Boske, ki je bila kakor mrtva, zakaj nezavestna je visela preko roke podpirajočega jo Lipka, in — rekel:

»To dekle pridržim zase, dokler je ne darujem ali ne prodam.«

Potem se je obrnil k Tatarjem:

»Zdaj pa, da se le zasledovalci vrnejo, odidemo na sultanovo zemljo.«

Zasledovalci so se vrnili dva dni pozneje, toda s praznimi rokami. Zato je šel Tuhaj-bejević na sultanovo zemljo z obupom in besnostjo v srcu, puščajoč za seboj sive in modrikaste kupe pepela.

XI.

Deset do dvanajst ukrajinskih milj je ločilo tista mesta, skozi katera je potovala Baša iz Hreptjova v Raškov, odnosno vsa tista pot ob Dnjestrovem teku je znašala okoli trideset milj.[1] Res da so odrinili iz prenočišč vselej še v temi in se niso na poti prav do pozne noči nikjer zadrževali — pa se je tudi ves pohod s krmljenjem vred kljub težavnim prehodom in prevozom izvršil v treh dneh. Tedanji ljudje in tedanje vojaštvo navadno ni delalo tako naglih pohodov, toda kdor je hotel ali moral — jih je lahko delal. To upoštevaje si je Baša izračunala, da ji mora obratna pot, pot do Hreptjova, vzeti še manj časa, zlasti, ker jo je ubirala na konju in bežala; v tem primeru pa je bila rešitev odvisna od hitrosti.

Vendar je takoj prvi dan opazila, da se moti. Ker ni mogla namreč bežati ob Dnjestrovem teku, ampak je zavila na stepe, se ji je morala pot silno podaljšati. Razen tega je bilo mogoče in tudi verjetno, da zabloди. Lahko zadene na reke brez ledu, na neprehodne gozdne goščave, na močvirja, ki tudi pozimi ne zamrznejo, na ljudi in živali, ki jo utegnejo ovirati. Čeprav bi torej tudi ponoči neprestano hitela naprej, kakor je nameravala, se ji je kljub njeni želji utrdilo prepričanje, da dospe bogve kdaj v Hreptjov, tudi če bi ji šlo vse po sreči.

Obneslo se ji je, da se je iztrgala iz Azijevih rok, toda kaj bo dalje? Brez dvoma je bilo vse boljše od teh ostudnih rok, vendar ji je ob misli, kaj jo čaka, zastajala kri v žilah.

Padlo ji je namreč takoj v glavo, da če bo konjema prizanašala, jo lahko ujamejo. Lipki so natanko poznali te stepe in bilo je skoraj nemogoče skriti se v njih, ne da bi jo opazili in se gnali za njo. Saj so vendar po cele dneve preganjali Tatarje tudi spomladi in poleti, ko niso puščala konjska kopita nobenih sledov na snegu in razmočeni zemlji. Čitali so v stepi kakor v odprti knjigi, motrili te ravnine kakor orli in znali v njih slediti kakor lovski psi; vse življenje jim je potekalo v pogonih. Zaman so hodili Tatarji marsikrat po vodi, da ne bi puščali sledov za seboj: kozaki, Lipki in Čeremisi, prav tako pa tudi poljski stepni četniki so jih znali najti, z zvijačami odgovoriti na njih zvijače in pasti mednje, kakor bi bili iz tal zrasli. Kako tu bežati pred takimi ljudmi? Edino sredstvo je bilo, da jih pusti tako daleč za seboj, da onemogoči razdalja sama preganjanje. Toda v tem primeru popadata konja.

»Brez dvoma popadata, če bosta neprestano šla tako kakor doslej,« je mislila Baša prepadena, ko je gledala njiju mokre, kadeče se boke in peno, ki je v kosmih padala na zemljo.

Zato je včasih zadrževala njun tek in pričela poslušati, toda tedaj je v vsakem vetriču, v šumenju listja, ki je obraščalo grape, v suhem šelestu usahlih stebel stepnega plevela, ki so udarjala drugo ob drugo, v šumu kril ptiča, ki je letel mimo nje, celo v tišini pustinje, ki ji je zvonila v ušesih, slišala odmeve preganjalcev.

In prepadena je znova pognala konja in dirjala z blazno naglico, dokler ji hropenje konj ni povedalo, da ne morejo tako naprej bežati.

Nadaljevanje prihodnjič.)

[1] Okoli 120 kilometrov.

4*

PO DOMOVINI

Iz raznih kra ev

Bled. Vojna je letos prvič položila svojo težko roko na naše letovišče. Ob drugih velikonočnih praznikih je bilo namreč na Bledu že veliko gostov, zlasti razne skupine iz Nemčije, pa tudi mnogo domačih izletnikov. Letos ni bilo ne prvih ne drugih. Pač pa imamo še nekaj snega in tudi z jezera danes, ko to pišemo, led še ni zginil, dasi je že dobil mrtvaške lise, ki oznanjajo njegov bližnji konec. Če je bila letošnja velika noč znak za poletno sezono, bo na Bledu žalostno. — Na belo nedeljo ob 3 popoldne bo nastopila v Prosvetnem domu igralska družina Stolne prosvete iz Ljubljane z veseloigro »Gugalnica«. Ker so se Ljubljančani do sedaj na Bledu še vedno dobro postavili, smo prepričani, da bomo tudi v nedeljo iz srca zadovoljni. Pridite!

Jesenice. Mestna občina jeseniška je imela dne 15. marca proračunsko sejo. Letni proračun za leto 1940-41 izkazuje 3,657.806 dinarjev izdatkov in prav toliko dohodkov. Čeprav je proračun za okrog 700.000 dinarjev višji od lanskega, se bo pobirala le 30 odstotna doklada (kot lansko leto). Občina bo utrpela ca. 170.000 dinarjev zaradi uredbe o spremembi zakona o drž. trošarini na alkoholne pijače. Povišala se bo trošarina na pivo za 0.25 dinarjev za liter, na uvoz mesa od 0.50 na 1 din ter na uvoz ogrske salame, perutnine in divjačine od 1 na 2 din pri kg. To povišanje je namenjeno predvsem da se ščiti domače obrtnike. Osebni izdatki obč. uslužbencev se bodo zvišali za 70.000 dinarjev. Sprejel se je predlog, da se uredi staro in novo pokopališče, ki je potrebno temeljite preureditve. Občina namerava v tem letu pričeti z gradnjo mrtvaške vele in je določila v ta namen 300.000 din. Nova postavka 800.000 din je za gradnjo delavskega doma. V njem bodo dobili hrano in prenočišče samski delavci. Odobrena je postavka za zgraditev novega rezervoarja. Občina bo zgradila leseno hišico za dnevno bivanje, na pobočju Mirca. Tovarna je dala brezplačno potreben les za gradnjo, občina pa je oddala delo, ki se bo spomladi že pričelo.

Čušnica. Ono nedeljo je priredilo Društvo kmetskih fantov in deklet v gasilni dvorani igro »Upor Rohlnjevc«. Prej pa je govoril neki fant govor, katerega vsebina je bila naperjena proti g. kmetoškofu in med drugim proti zahtevalcem kmečkega življa, ki jih je iskal med današnjimi odgovornimi krogi. Kako more Gasilno društvo dopustiti v svojem domu take stvari?

Gabrka nad Škofjo Loko. Na vsake je zatanil oči ugledni gospodar Janez Habjan, posestnik iz Gabrka nad Škofjo Loko. Bil je vnet lovec. Posebno veselje je imel do divjih petelinov. Naj mu sveti večna luč!

Kostanjevica. Ono nedeljo smo imeli kranjsko gospodarsko bogato predavanje, v okviru enotnega tečaja. — Ogromno škodo nam je letos napravil na zadnjem drevju dolgoobec. Tako se je on nam posestnik pričel na dvesto mlečnih drevves. Naj bo že enkrat končana v korist kmeta stara zalitja pravda!

Smartno pri Litiji. V noči od 10. na 11. marca je zaklalo iz neznanega vzroka goveji pri Burčnarju v Zavrstniku. Pogorela je stanovanjska hiša, kabare lastnik grehova v Trbovljah. V hiši pa sta stanovali soseda Urbančič Francka in Pepca. Hiša, ki je bila s slamo krita, je zgorela do tal in ima lastnik precejšno škodo. Še večjo pa imata omenjeni sestri, katerima je zgorelo vse, kar sta imeli. — Te dni pa je zgorela do tal lesena hiša delavca Viderganja v Podkrtarjevu. Gasilci so skrbno pazili, da se ne bi vžgal poleg stoječi čupnjski gozd.

Jesenice. Dne 18. marca je bil sestanek za ustanovitev novega postajališča Podkoslna. Sestanek je sklicala Delavska zbornica na predlog ZKD. Na sestanek so prišli zastopniki okoliških občin, direkcije drž. železnic, Kranjske industrijske družbe in delavskih organizacij. Načrt in proračun za novo postajališče med postajo Jesenice - Dobrava Vintgar nasproti Slev. Javornika je predložil zastopnik drž. železnic, ki izkazuje okrog 800.000 dinarjev stroškov. Te stroške bi morali kriti zainteresirani, ki pa so povečini delavci, uslužbenci pri KID. Upajmo, da bo prevzela večji del stroškov KID, ostali del pa se bo razdelil med okoliške občine. Ideja novega postajališča bo v veliki meri v korist delavstvu, kakor tudi KID, ker bodo delavci prišli na delo spočiti in obvarovani pred zlabim vremenom. Sedaj hodijo preko Kočne na svoje domove v Gorje peš ali pa se vozijo s kolesi, kar gotovo ni dobro. Delavska zbornica bo zbrala denar za kritje stroškov in povsem izpeljala, da se uresniči želja delavstva po potrebnem postajališču.

Lakem pri Mokronogu. Pokopali smo Janeza Juvančiča iz Spod. Lakema. Bil je mož stare korenine, vnet pristaš za katoliška načela, zvest naročnik »Domoljuba« in Mohorjeve družbe. K večnemu počitku ga spremilo mnogo ljudstva k podružnici Sv. Urha. Veliko je daroval za to cerkev, sveče so povečini njegove gorele. Naj mu Bog plača. Sam pokojni prevzvišeni škof Jeglič je prinesel pozdrave od sina iz Amerike ob priliki kongresa v Cikagi. Ohranili ga bomo v najlepšem spominu!

Bogojina. Umrl je Camplin Franc, bivši dijak 3. šolec na moškosobočki gimnaziji, brat bivšega iseljeniškega duhovnika v Franciji. — Dne 15. marca je v Gospodu zaspal Veloberi Leopold učenec II. razreda ljudske šole. Naj počivata v miru! — Fantovski odsek v Bogojini je na dan sv. Jožefa priredil lepo igro.

Vojnik pri Celju. Na Jožefovo je bil občni zbor Živinorejskega društva v Vojniku. Ob tej priliki je bilo tudi živinorejsko predavanje. Živinorejci so razpravljali o ceni mleku in morebitni ustanovitvi mlekarskega društva za Celje in okolico. Dalje se je sklenilo, da nastopi prakso živinorejskega pomočnika pod nadzorstvom okrajnega živinozdravnika Viktor Okorn iz Šmarjete. Živinozdravniške predmete ozir. domačo lekarno mu bo nabavilo društvo.

Cajnč v Slavoniji. Letos bo v Ljubljani dokončal svoje študije kot bogoslovec, Tone Sakmičev iz Rake na Dolenjskem in v mesecu juliju bo pel novo sv. mašo na katero se mi v tujini že sedaj pripravljamo. Vesele velikonočne praznike vsem bralcem »Domoljuba«, prijateljem in prijateljicam, posebno pa onim iz Rake fare želi Jožef Kostrevc.

„Ognjišče", dekliško zavetišče v Zagrebu

Deset let že vrše pridna slovenska dekleta veliko misijo med svojimi tovarišicami. Ko se je pred leti občutila močna potreba po domu in zavetišču za trenutno brezposelna dekleta, je marsikdo zmajeval z glavo: češ, kaj bodo uboge hišne pomočnice same naredile! A zavetišče se je ustanovilo sicer z velikimi težavami in se držalo, dokler ni pred tremi leti dobilo sedanje ime in novo upravo. Prišlo je popolnoma v roke slovenske dekliške Marijine družbe. Marijina družba se je pod svojim voditeljem p. Janezom Kozelj D. J. živo zavzela za zavetišče in uredila nove prostore, v katerih se nahaja še danes, namreč v Solovljeljevi ulici 3, pritličje levo.

V februarju je bil redni letni občni zbor tega zavetišča. Imeli smo priliko videti, s kako velikimi žrtvami in težavami je to delo zvezano; videli smo dosedanje uspehe pod predsedstvom zdravnika dr. Jožeta Marjetiča; bili smo priče navdušenja in požrtvovalnosti deklet, katera znajo najti poleg svojih dnevnih opravil v težkih službah še časa za svoje društvo in zavetišče. Videli smo vse to in prišli do prepričanja, kako je tako zavetišče v velikem mestu res potrebno. Saj koliko je naših deklet, ki so prisiljene zapustiti domače ognjišče in priti semkaj v službo, da kako preživijo sebe in morda še pomagajo revnim domačim. A velikokrat se zgodi, da je tako dekle kar naenkrat brez službe na cesti. Kaj naj počne v tem času, ko si mora iskati kruha, nove službe? Morda bo primorano izdati vse svoje borne prihranke, saj vsi vemo, kako so draga prenočišča in prehrana v mestih. Glejte, tu ji pridejo tovarišice na pomoč. S stalnimi skromnimi prispevki vzdržujejo to svoje zavetišče, katero naj njihovim sestram v času potrebe nudi izgubljeni dom za majhen denar. In uspehi? Cez 4000 deklet je bilo v preteklem letu sprejetih v zavetišče, ulivalo njegove dobrote in se tako obvarovalo ulice in nerazumevajoče tujine.

Ti slovensko dekle, ki si še na ljubi domači zemlji, spomni se, da so tvoje sestre in tovarišice prisiljene na težko delo po tujih mestih. Spomni se, da jih včasih doleti tudi nesreča, da ostanejo brez zaslužka in brez kruha. Kdo jim lahko pomaga? Tudi ti! Pokaži jim pot v naše zavetišče, daj jim njegov naslov, ko se odpravljajo v Zagreb, ali le dalje v južne kraje. Ti pa, ki si v Zagrebu in imaš službo, vpiši se v to društvo, podpiraj ga s skromnimi prispevki in se zavedaj, da je naše zavetišče v primeru nesreče odprto predvsem tebi, delavno slovensko dekle! — »Ognjišče«, dekliško zavetišče, Zagreb, Solovljevljeva ulica 3, pritličje, levo.

z Št. Gotard. Deklliška Marijina družba priredi na belo nedeljo, 31. marca ob 3 popoldne v društveni dvorani drama v 4 dejanjih (5 slikah): »Gospod mora biti«, spisal Fort. Majdič. Naj nihče ne zamudi prireditve!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejanim jamstvom

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

v lastni palači

obrestuje hranilne vloge

najugodneje

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas izplačljive

obrestuje po **4%**; proti odpovedi po **5%**

Pleničke je prala - seveda - z Radionom...

toda kako sivkasta je blazina, ki ni bila oprana z Radionom!

Zato je sklenila: v bodoče bom prala vse svoje perilo z Radionom, ker ljubim blesteče belo, zdravo perilo! Pri kuhanju z Radionom se razvijajo milijoni kisikovih mehurčkov, kateri skupno z milnico prodirajo skozi tkanino, ki jo temeljito operejo. Tako postane perilo bleščeče belo in se mu že od daleč pozna, da je bilo oprano z Radionom.

Schichtov

RADION varuje perilo

Schicht RADION pere sam!

Pod kiparjevo roko oživela. Sloveči pariški kipar James Pradier je srečal neko jutro v predmestju Pariza mlado kmečico, katere lepota in vitka postava ga je kar zamamila. Hotel se je z seznaniti, kar se mu je kasneje posrečilo. Kipar je kmetico pregovoril, da je pričela hoditi k njemu v delavnico, kjer je izdeloval njeno glavo in vrat za kip svoje Atalante. Dekle je dolgo časa redno prihajalo k umetniku. Neki dan je pa nepričakovano izostalo. Ker je tudi drugi in tretji dan ni bilo na izpregled, je kiparja zaskrbelo, kaj je z njo. Šel je na njen dom. Našel je nesrečnico na smrtni postelji. Živčna mrzlica je izmučila njeno mlado telo. Ko je prišel drugi dan, jo je našel mrtvo. To ga je pa zelo potrlo. Toda takoj se je v njem oglasila umetniška sila. Hotel je napraviti iz mavca vlitek njenih rok in glave. Dekle pa ni bilo mrtvo. Ležalo je v mrtvičnih krčih in sirota ni mogla geniti niti s prstom. Ko je kipar delal vlitek na roki, se je spomnila, kako strašno bo potem, ko ji vlije sadro na usta in nos, da ne bo mogla več dihati. Tega se je tako zbala, da je napela vse sile in se nekoliko premaknila. Umetnik je začuden prenehal z delom. Pa si je mislil, da se je zmotil. Hotel je delo nadaljevati. Močna volja deklice je pa zmagala. Dekle se je dvignilo in vrglo sadro kiparju v obraz. Mladenka je kasneje spet ozdravela. O kiparju ni hotela ničesar več slišati. Pred njim je čutila smrtni strah in grozo. Ni ga mogla trpeti. Nihče je ni mogel pregovoriti, da bi še enkrat prestopila vrata njegove delavnice.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Hranilne knjižice zaščitenih zavodov in vsake vrste vrednostne papirje kupujemo, proti takojšnem plačilu
RUDOLF ZORE, Ljubljana
Gledališka ulica št. 12.

n **Duhovne vaje za može in fante.** — Zadnji pomladni tečaj za može se bo vršil od 1. do 5. aprila. Za fante pa bosta še dva tečaja: od 8. do 12. aprila (za Poljansko dolino) in od 15. do 19. aprila (splošen tečaj). Ker je to zadnja priložnost, da opravite duhovne vaje v letošnji pomladi, prosimo čim hitrejših priglasitev. — Vsak dobi svojo sobo in vso postrežbo. Pišite na naslov: **Dom duhovnih vaj, Ljubljana, Zrinjskega 9.**

Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steki. za 150 litrov din 20·—, po pošti din 35·—, 2 steklenici po pošti din 55·—, 3 steklenice po pošti din 75·—.
Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 2.
Na deželi pa zahtevajte Mostin pri Vašem trgovcu ali zadrugi.

d **Kmetska posojilnica ljubljanske okolice**, z. z n. j. v Ljubljani, izplačuje od 15. marca 1940 dalje vse vloge, ki dne 1. marca 1935 niso presegale zneska 5000 din. Vse te osvobojene in nedvignjene vloge se bodo po 30. juniju 1940 prenesle na novi račun in se bodo obrestovale po normalni obrestni meri.

Črni gaber kupim
za takoj ali za posek pozimi. Plačilo takoj, tudi pred posekom. Ponudbe je potrebno poslati takoj na upravo »Domoljuba« pod številko 1039?

Dolžnost vsakega katoličana je, da širi versko časopisje. »Bogoljub« mora postati versko glasilo v sleherni slovenski družini!

J. Praprotnik
Domžale – Ljubljanska cesta št. 108
priporoča svoje najnovejše šivalne stroje, pogrezljive, vseh svetovnih znamk, po najnižjih cenah – Velika izbira moških in damskih dvokoles – Na zalogi tudi malo rabljeni in dobro ohranjeni šivalni stroji in dvokolesa

POMLAD »lte se ob pogledu na lepo negovan vrt« — V to svrho Vam nudi vse potrebno orodje: drevesne in trtne škarje cepilne nože, brizgalne za drevje in cvetje, zalivalke, kosilnice za travo, žico, mreže, za pesek, žične mreže za ograje razpršilce, motike, lopate, železne grablje gumijeve cevi, samokolnice itd.
Železnina
Fr. STUPICA, Ljubljana
GOSPOSVETSKA 1

Ženin ji je padel iz neba. Gospodična Molly Morrison se je pred nekaj tedni sprehajala po obali Moray Firth in ni niti malo mislila, da bo prav to dopoldne njen bodoči mož dobesedno padel iz zraka. Poročnik Duncan Balden, letalski častnik Nj. Vel kralja angleškega, je imel smolo: njegovo letalo se je vžgalo. Medtem ko je opazovalec skupno z letalom zgorel, se je Baldenu posrečilo, da je pravočasno skočil s padalom iz letala. Šele v zadnjem hipu se je padalo odprlo, poročnik je padel 300 m daleč od obale v vodo in je bil padec tako močan, da se je onesvestil. Molly, ki je opazovala ta padec, se je hitro odločila in zaplavala proti ponesrečenemu letalcu, da ga reši. Res se ji je posrečilo, da je nezavestnega poročnika izvlekla na kopno in ga s pomočjo poljskih delavcev spravila v bolnišnico v Cromarty. Še isti večer je obiskala svojega rešenca, ki je bil k sreči samo laže poškodovan. Stregla je poročniku z veliko skrbjo, ker se je že na prvi pogled zagledala v mladega pilota. Čez nekaj dni se je gospodična Molly poročila s človekom, ki je padel zneba in ki ga je ona rešila.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat 5 din. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov, oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. **Pristojbina za male oglase se plačuje v naprej.**

Hlapca
za kmečka dela sprejme Černivec, Dravlje. Za krajem 17, Ljubljana.

Hlapca in dekle
sprejmem na kmetijo. Zavašnik - Tomačevo pri Ljubljani.

Kmečki mlin
na stalni vodi proda Ogrin Albin, Pristava št. 22, Mengeš.

Hlapca
35—50 let starega, na majhno kmetijo sprejme Ivana Škrlep, Brod št. 3, p. Št. Vid n. Lj.

Hlapca
poštenega, zdravega, vojaščine prostega, ki zna ravnati z konji, sprejme uprava pokopališča Sv. Križ, Ljubljana.

Fanta
od 18 let naprej, takoj sprejme Lovše — Zg. Kašelj 23, D. M. v Polju.

Hlapec
star 40—50 let, vajen konj in kmečkega dela dobi službo. — Matija Kodela, Ljubljana-Vič.

Fanta
za kmečka dela in h konjem sprejme Žabjek Alojz, kolar, Hrušica 19 pri Ljubljani.

Mizarskega vajenca
sprejme Mrhar, Stanežiče, Št. Vid n. Lj.

Fanta
16—20 let starega, za kmečka dela, sprejme Ahlin, Ježica 16.

Kovaški pomočnik
dobi takoj službo. — Prednost ima tisti, ki je ravnokar dokončal učno dobo. Bukovnik Anton, kovač, Jezersko.

Čebelarji!
Obljudene kranjiče z mladimi maticami (slvke), kupuje Medarna, Ljubljana, Židovska ulica 6.

Hlapca
za poljska dela sprejmem. - Martin Rotar, Ježica.

Fanta
14—17 let starega, za kmečka dela, sprejme Peterca Jožef, Vevče št. 28, D. M. v Polju.

Kovaškega pomočnika
takoj sprejme Alojz Erbežnik, kovač, Kozarje, p. Dobrova pri Ljubljani.

Pekovskega vajenca
z vso oskrbo v hiši - sprejmem. - Pekarija Resman, Naklo, Gorenjsko.

3 gozdne parcele
(jelka in smreka) nad 200 m², proda A. N., Mohorje 1, p. Rob.

Hišo z zemljiščem
v bližini cerkve kupim. Ponudbe s popisom in ceno v upravo »Domoljuba« pod zn. »Hiša« 4407.

Mlade prašičke
proda Ivan Pezdir — Brezovica št. 27 pri Ljubljani.

Majhno posestvo
z vinogradom prodam po ugodni ceni. Alojz Gracar, Jastrebnik, p. Litija.

Moške obleke
perilo in vsa oblačila po priznano nizkih cenah si nabavite pri Preskerju - Sv. Petra cesta 14 — Ljubljana.

Konj
5 let star - naprodaj. Medno 18.

Prima otave
sladko, 10.000 kg. prodam. Interesenti naj stavijo ceno franko vagon Litija na naslov: Pavel Franc Knafelič, Šmartno pri Litiji.

Travniško brano
novo, proda Kunaver Franc, Ježica 25.

Semenski krompir
večjo množino, proda Mehle Alojz, Perovo št. 2, Grosuplje.

Služkinjo
za kmečka dela sprejmem. Plača po dogovoru. Ponudbe upravi »Domoljuba« pod zn. »Poštenost« 4299.

Fige, slive in hruške
dobite pri tvrdki Fr. Pogačnik d. z o. z. v Ljubljani, Tyrševa c. štev. 33 (Javna skladišča).

Hlapca
na kmetijo sprejmem. Dražar, Savlje št. 38, p. Ježica.

Slovenski dom

JE NAŠ CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM ČITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POŠLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

Bog v svetovnih jezikih

V dobah, kakršno mi preživljamo, se narodi v velikih množinah spomnijo Boga in molijo bolj kot kdajkoli prej. Navadno so cerkve vedno polne, ker se človeštva polasti večja potreba po varstvu in pomoči kot pa v varnih dneh. Sicer izraz sam »Bog« nima nobene zveze s pobožnostjo, vendar pa je zanimivo, da ima božje ime skoro v vseh jezikih kvečjemu dva zloga. Navajamo nekaj zgledov:

francosko: Dieu,
angleško: God,
latinsko Deus,
hebrejsko: JHVH (Jahve),
asirsko: Adat,
dansko: Godh,
perzijsko: Sorn,
turško: Allah,
švedsko: Goth,
v sanskritu: Deva,
špansko: Dios,
grško: Teos,
vikinško: Thot,
egiptovsko: Amon,
Inca: Papa,
feničansko: Baal,
sirsko: Illu,
japonsko: Shin,
kaldejsko: Nebo,
hindustansko: Hakk.

Zahtevajte povsod naš list!

»Domoljub« stane 32 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček — Za Jugoslovanske tiskarne: Jože Kramarič.